

Aleksandrów Łódzki

stawiamy na innowacje

Strategia Rozwoju Gminy Aleksandrów Łódzki na lata 2022 – 2030

RAMY PRAWNE

Strategia Rozwoju Gminy Aleksandrów Łódzki na lata 2022-2030 została opracowana na podstawie znowelizowanych przepisów prawa, które wskazują jej obligatoryjne elementy i wprowadzają do istniejącego porządku prawnego.

Kształt Strategii jest wynikiem przepisów znajdujących się:

- **w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, 1378)**
- **ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2020 r. poz. 1378).**

PROCES OPRACOWANIA STRATEGII

Materiałem wyjściowym do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Aleksandrów Łódzki była:

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030

PROCES OPRACOWANIA STRATEGII

Podstawę opracowania Strategii stanowiło:

- przeprowadzona ankietyzacja wśród mieszkańców gminy (ankieta została umieszczona na stronie internetowej Gminy),
- wsparcie merytoryczne pracowników Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Łódzkim,
- dane liczbowe pozyskane od poszczególnych podmiotów,
- praca własna.

PROCES OPRACOWANIA STRATEGII

Diagnoza Gminy Aleksandrów Łódzki została przeprowadzona w podziale na 3 strefy:

- Strefę przestrzenną,
- Strefę społeczną,
- Strefę gospodarczą.

PROCES OPRACOWANIA STRATEGII

Elementy składowe Strategii:

- Wnioski z przeprowadzonej diagnozy strategicznej,
- Analiza SWOT,
- Wizja i Misja gminy w perspektywie do 2030 roku,
- Cele strategiczne oraz kierunki działań rozwoju gminy Aleksandrów Łódzki w wymiarze przestrzennym, społecznym i gospodarczym,
- Obszary Strategicznej Interwencji (wymiar przestrzenny Strategii),
- Model struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy (wymiar przestrzenny Strategii),
- Oczekiwane rezultaty planowanych działań (wyznaczone wskaźniki monitoringu),
- Analiza spójności z dokumentami wyższego rzędu,
- System realizacji Strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych oraz Ramy Finansowe Strategii.

ANALIZA SWOT – STREFA PRZESTRZENNA (MOCNE STRONY)

- Atrakcyjne położenie geograficzne
- Wysoka dostępność komunikacyjna (DK 71 i DK 72 przebiegająca przez teren gminy, bliska odległość od autostrady A2, A1 oraz dróg ekspresowych S8 i wkrótce bezpośredni dostęp do S14, niewielka odległość od lotniska)
- Obiekty zabytkowe
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący cały obszar gminy
- Wzrost powierzchni mieszkań na jednego mieszkańca gminy
- Dostępność terenów i obiektów mieszkaniowych
- Dostępność infrastruktury technicznej (sieć gazowa, sieć ciepłownicza)
- Wysoki poziom zwodociągowania gminy
- Poprawa jakości powietrza w ostatnich latach
- Stosunkowo wysoka lesistość (ponad 25% gminy)
- Zadbany Park Miejski
- Sprawnie funkcjonujący system gospodarki odpadami
- Udzielanie wsparcia finansowego do wymiany źródeł ciepła, unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest
- Inwestycje w niskoemisyjne i pasywne budynki użyteczności publicznej

ANALIZA SWOT – STREFA PRZESTRZENNA (SŁABE STRONY)

- Brak dywersyfikacji połączeń komunikacji publicznej z miastem wojewódzkim i powiatowym
- Komunikacja opierająca się głównie na samochodach osobowych
- Zróżnicowany stan dróg i chodników
- Niedobór ścieżek rowerowych, jako jeden z głównych problemów komunikacyjnych
- Niedostatecznie wyeksponowane obiekty zabytkowe
- Zły stan techniczny części zabytków, także ujętych w rejestrze zabytków
- Niedostateczna liczba miejsc parkingowych
- Brak pełnego skanalizowania gminy
- Wzrost masy odbieranych odpadów
- Niski zasób oraz zły stan wód powierzchniowych
- Zagrożenie powodziowe
- Zjawisko betonowania miasta
- Niski udział terenów zielonych w centrum miasta
- Dysproporcje w zakresie infrastruktury technicznej pomiędzy miastem, a częścią wiejską

ANALIZA SWOT – STREFA SPOŁECZNA (MOCNE STRONY)

- Coroczny wzrost liczby mieszkańców
- Dodatnie saldo migracji
- Niska stopa bezrobocia
- Sprawne działanie Ośrodka Pomocy Społecznej
- Nowoczesny budynek przychodni SP ZOZ
- Spadek liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej
- Duża liczba organizowanych imprez i wydarzeń kulturalnych
- Oferta dla seniorów (Dom Dziennego Pobytu „Wrzos”, funkcjonujący Uniwersytet Trzeciego Wieku)
- Wysokie nasycenie przestrzenne placami zabaw
- Funkcjonujące kino „Spójnia”
- Systematyczna modernizacja placówek oświatowych
- Dobra ocena poziomu nauczania w placówkach oświatowych
- Nowoczesne, prośrodowiskowe placówki oświatowe, z odpowiednim zapleczem

ANALIZA SWOT – STREFA SPOŁECZNA (MOCNE STRONY)

- Wybudowana nowa hala sportowa w Bełdowie
- Funkcjonujący Aleksandrowski Program Mieszkaniowy
- Wysoka jakość rządzenia w gminie (nagrody w plebiscytach dla włodarzy gminy)
- Realizowany Aleksandrowski Budżet Obywatelski
- Duża dostępność informacji dla mieszkańców (Funkcjonująca Telewizja Aleksandrów, gazeta „40 i cztery”, strony internetowe i profile na portalach społecznościowych)
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi i organizacjami pożytku publicznego
- Współpraca ze stowarzyszeniami, związkami międzygminnymi i innymi gminami
- Prowadzone inwestycje związane z termomodernizacją budynków komunalnych dzięki otrzymanym środkom zewnętrznym

ANALIZA SWOT – STREFA SPOŁECZNA (SŁABE STRONY)

- Problem starzenia się społeczeństwa
- Postrzeganie gminy jako sypialni Łodzi
- Wzrost stopy bezrobocia w 2020 r.
- Ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki medycznej
- Negatywna ocena opieki zdrowotnej w ramach przeprowadzonej ankietyzacji
- Niski stan techniczny części mieszkań komunalnych

ANALIZA SWOT – STREFA GOSPODARCZA (MOCNE STRONY)

- Wzrastająca liczba podmiotów gospodarczych
- Liczne działania na rzecz pozyskania nowych inwestorów prowadzone przez władze gminy
- Dostępność terenów inwestycyjnych
- Rozwoju agroturystyki
- Centrum Informacji Turystycznej w Bełdowie i Sobieniu
- Dostosowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pod kątem rozwoju przedsiębiorczości

ANALIZA SWOT – STREFA GOSPODARCZA (SŁABE STRONY)

- Rozdrobnienie rolnictwa
- Poziom przedsiębiorczości niższy od wartości dla powiatu i województwa
- Niedostateczne zaplecze turystyczne – mało obiektów rekreacyjnych, mała liczba gospodarstw agroturystycznych
- Niechęć mieszkańców pod kątem lokalizowania nowych, dużych zakładów przemysłowych, magazynowych

WIZJA GMINY W PERSPEKTYWIE DO 2030 ROKU

Gmina rozwijająca się w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju, będąca oazą godnego życia mieszkańców i bezpiecznego funkcjonowania rodziny oraz rozwoju inwestycji i nowoczesnej przedsiębiorczości z poszanowaniem środowiska naturalnego.

**Gmina Aleksandrów Łódzki gminą otwartą na mieszkańców i inwestorów –
gmina stawiająca na innowacje**

CELE STRATEGICZNE

Strefa przestrzenna

Cel strategiczny 1:
Zrównoważony ład przestrzenny oraz poszanowanie środowiska naturalnego

Cele operacyjne:

1. Wzmocnienie dostępności komunikacyjnej
2. Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni publicznej
3. Poprawa stanu infrastruktury technicznej
4. Wysoka jakość środowiska naturalnego oraz adaptacja do zmian klimatu

Strefa społeczna

Cel strategiczny 2:
Rozwój społecznie wrażliwy

Cel operacyjne:

1. Poprawa warunków i jakości kształcenia
2. Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego
3. Wysokiej jakości usługi zdrowotne
4. Integracja i budowanie tożsamości lokalnej mieszkańców gminy

Strefa gospodarcza

Cel strategiczny 3:
Wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej gminy

Cel operacyjne:

1. Wsparcie przedsiębiorczości
2. Rozwój oferty turystycznej

KIERUNKI DZIAŁAŃ – STREFA PRZESTRZENNA

1.1 Wzmocnienie dostępności komunikacyjnej

- Utworzenie spójnej sieci ścieżek rowerowych łączących wszystkie miejscowości
- Połączenie sieci ścieżek rowerowych z Łodzią
- Uruchomienie roweru miejskiego kompatybilnego z Łódzkim Rowerem Publicznym
- Zintensyfikowanie połączeń komunikacji zbiorowej z Łodzią oraz Zgierzem
- Bieżąca modernizacja dróg gminnych
- Budowa obwodnicy
- Wzmocnienie współpracy z zarządcami dróg wyższej kategorii w zakresie rozbudowy dróg
- Rozbudowa oświetlenia ulicznego
- Uporządkowanie miejsc parkingowych oraz budowa nowych
- Uzupełnienie brakujących części chodników
- Rozwój komunikacji miejskiej w kierunku elektromobilności wraz z budową stacji ładowania pojazdów elektrycznych
- Objęcie monitoringiem miejsc szczególnie niebezpiecznych
- Integracja transportu gminnego z Łódzkim Obszarem Metropolitalnym

KIERUNKI DZIAŁAŃ – STREFA PRZESTRZENNA

1.2 Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni publicznej wraz z rozwojem infrastruktury technicznej

- Tworzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju
- Renowacja oraz odpowiednie wyeksponowanie obiektów zabytkowych
- Poszerzenie możliwości dostępu do sieci internetowej
- Doposażanie jednostek OSP w sprzęt
- Rozbudowa systemu monitoringu zagrożeń
- Rozszerzenie monitoringu miasta

KIERUNKI DZIAŁAŃ – STREFA PRZESTRZENNA

1.3 Wysoka jakość środowiska naturalnego oraz adaptacja do zmian klimatu

- Kontynuacja programu dofinansowań do wymiany źródeł ciepła na proekologiczne w budynkach mieszkalnych i komunalnych
- Termomodernizacja budynków gminnych oraz budynków komunalnych wraz z wykorzystaniem OZE
- Dążenie do autonomii energetycznej gminy
- Kontynuacja programu rozbudowy sieci kanalizacyjnej oraz infrastruktury kanalizacyjnej
- Rozwój kanalizacji deszczowej
- Zwiększenie retencji ze szczególnym uwzględnieniem retencji gruntowej i środowiskowej, budowa systemów zatrzymywania wody w mieście
- Rewitalizacja i rozbudowa pasów zieleni izolacyjnej
- Zwiększenie powierzchni terenów zieleni urządzonej
- Kształtowanie świadomości i postaw proekologicznych wśród mieszkańców przez organizację wydarzeń i imprez proekologicznych oraz social media, prasę i inne środki przekazu
- Działania racjonalizujące gospodarkę odpadami
- Wspieranie działań na rzecz ochrony przeciwpowodziowej

KIERUNKI DZIAŁAŃ – STREFA SPOŁECZNA

2.1: Poprawa warunków i jakości kształcenia

- Dysponowanie atrakcyjną ofertą dodatkowych zajęć szkolnych pozalekcyjnych
- Wspieranie różnych form opieki nad dziećmi do lat 3
- Dostosowanie sieci szkół i przedszkoli do sytuacji demograficznej oraz układu osadniczego gminy
- Dbłość o utrzymanie wysokiego standardu technicznego obiektów sportowych – sale gimnastyczne, boiska przyszkolne, podstawowe urządzenia lekkoatletyczne itp.
- Doskonalenie sprawności fizycznej uczniów - organizacja zajęć dodatkowych o charakterze sportowo-rekreacyjnym, zawodów, turniejów i wykorzystaniem dostępnej bazy, wdrożenie programu „korekcja wad postawy”
- Systematyczne odnawianie i uzupełnianie wyposażenia szkół, w szczególności sprzętu informatycznego, ukierunkowane także na potrzeby dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i z niepełnosprawnościami

KIERUNKI DZIAŁAŃ – STREFA SPOŁECZNA

2.2: Poszerzenie oferty społeczno - rekreacyjnej

- Rozwój i modernizacja infrastruktury rekreacyjnej, np. siłownie na wolnym powietrzu, place zabaw, obszary rekreacji dla całych rodzin
- Zagospodarowanie miejsc spotkań dla społeczności lokalnej (wiaty, świetlice środowiskowe)
- Organizacja i współorganizacja imprez sportowych i rekreacyjnych o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym, o różnym charakterze (współzawodnictwo - zawody, turnieje, ligi itp., ale i imprezy rodzinne i integracyjne)
- Organizowanie imprez i wydarzeń kulturalnych dla różnych grup wiekowych, w różnych obszarach kultury

KIERUNKI DZIAŁAŃ – STREFA SPOŁECZNA

2.3: Wysokiej jakości usługi zdrowotne

- Zwiększenie dostępu do opieki specjalistycznej
- Dostosowanie infrastruktury funkcjonalnej do potrzeb osób niepełnosprawnych w miejscach użyteczności publicznej
- Promocja zachowań prozdrowotnych wśród mieszkańców gminy
- Rozwój kadrowy i sprzętowy bazy rehabilitacyjnej
- Prowadzenie dostosowanej dla dzieci profilaktyki zdrowotnej w szkołach
- Wsparcie osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, a także ich bliskich i opiekunów, w tym działania ukierunkowane na wydłużenie czasu i zwiększenie komfortu ich przebywania w środowisku domowym, wsparcie rodzin w procesie opieki domowej oraz czasowe odciążenie rodzin w obowiązkach sprawowania opieki, opieka medyczna, usługi asystenckie i pielęgnacyjne itp.

KIERUNKI DZIAŁAŃ – STREFA SPOŁECZNA

2.4: Integracja i budowanie tożsamości lokalnej mieszkańców gminy wraz ze wsparciem osób wykluczonych społecznie

- Działania z zakresu integracji międzypokoleniowej
- Gminny system zniżek na wydarzenia i ofertę kulturalno-rekreacyjno-sportową dla osób starszych i z niepełnosprawnościami
- Wspieranie działalności organizacji pozarządowych
- Organizacja, wspieranie i promocja imprez integracyjnych, kulturalno-rozrywkowych, artystycznych, rekreacyjnosportowych, historycznych szczególnie projektów realizowanych w przestrzeni publicznej
- Budowanie poczucia odpowiedzialności mieszkańców za gminę – angażowanie w procesy decyzyjne, konsultowanie ważnych decyzji z mieszkańcami

KIERUNKI DZIAŁAŃ – STREFA GOSPODARCZA

3.1. Wsparcie przedsiębiorczości

- Doskonalenie systemów zachęt dla inwestorów
- Stworzenie oferty inwestycyjnej dla inwestorów
- Przygotowanie katalogu inwestycji istotnych z punktu widzenia gminy, możliwych do realizacji w formie Partnerstwa Publiczno – Prywatnego
- Udostępnianie informacji na temat uzbrojenia działek pod inwestycje
- Organizacja spotkań informacyjnych z doradcami zawodowymi
- Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w celu promocji szkoleń, staży, kursów dla mieszkańców gminy
- Wsparcie drobnych producentów rolnych oraz promocja i wykorzystanie lokalnych produktów podczas imprez organizowanych przez gminę
- Rozwijanie współpracy z instytucjami okołorolniczymi na rzecz poprawy konkurencyjności gospodarstw rolnych

KIERUNKI DZIAŁAŃ – STREFA GOSPODARCZA

3.2: Rozwój oferty turystycznej

- Systematyczna aktualizacja informacji na temat gminy na stronie internetowej Urzędu Miejskiego
- Zwiększanie zaangażowania władz lokalnych na temat marketingu terytorialnego
- Wyznaczenie nowych szlaków turystycznych
- Opracowanie nowej mapy turystycznej gminy
- Współpraca z organizacjami zewnętrznymi i stowarzyszeniami, których Gmina jest członkiem

OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, obszar strategicznej interwencji to obszar będący przedmiotem koncentracji działań polityki rozwoju ukierunkowanej terytorialnie.

Obszary strategicznej interwencji to **obszary**, które ze względu na występowanie określonych czynników o różnym charakterze mogą powodować sytuację kryzysową bądź też odwrotnie – posiadać potencjał rozwojowy.

Na terenie gminy Aleksandrów Łódzki wyznaczono trzy Obszary Strategicznej Interwencji (OSI):

- **OSI 1: Miejsce do rekreacji, kultury z terenami zielonymi**
- **OSI 2: Miejsce do zamieszkania**
- **OSI 3: Miejsce do inwestowania**

OSI 1: Miejsce do rekreacji, kultury z terenami zielonymi

Główne problemy, potrzeby, potencjały zdiagnozowane w ramach OSI:

- Problem: Niski udział terenów zielonych,
- Problem: Zły stan części obiektów zabytkowych,
- Problem: Zły stan części budynków komunalnych,
- Problem: Lokalne zanieczyszczenie środowiska spowodowane niską emisją oraz hałasem generowanym przez drogi przebiegające przez obszar OSI,
- Potencjał: Zadbana przestrzeń miejska

OSI 2: Miejsce do zamieszkania

Główne problemy, potrzeby, potencjały zdiagnozowane w ramach OSI:

- Problem: Niedobór infrastruktury na terenach mieszkaniowych,
- Potencjał: Rozwój terenów mieszkaniowych,
- Potencjał: Rozwój terenów zielonych.
- Potencjał: Rozwój bazy rekreacyjno – edukacyjnej.

OSI 3: Miejsce do inwestowania

Główne problemy, potrzeby, potencjały zdiagnozowane w ramach OSI:

- Potencjał: Możliwość zagospodarowania nowych terenów inwestycyjnych,
- Potencjał: Przyciągnięcie nowych inwestorów na teren gminy.

OCENA POSTĘPÓW REALIZACJI STRATEGII

Stała obserwacja procesu wdrażania Strategii oraz efektów podejmowanych działań stanowi jeden z kluczowych elementów dla powodzenia całego procesu realizacji zamierzeń rozwojowych zdefiniowanych w misji i wizji gminy.

W Strategii dla każdej ze stref określono wskaźniki monitoringu wraz z wyznaczeniem wartości bazowej oraz oczekiwanego trendu zmian.

Proces monitoringu Strategii powinien być przeprowadzany jak najczęściej.